

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravlništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 55.

V Ljubljani, v soboto 11. marca 1899.

Letnik XXVII

Kmetijsko združništvo drugod in pri nas.

(Dalje.)

Kako stalno napreduje to delo, vidimo iz sledečih podatkov:

Posojilnic bilo je l. 1892 463, l. 1893 538, l. 1894 647, l. 1895 1097, l. 1896 1785.

Zadružnikov bilo je l. 1892 51.511, l. 1893 58.912, l. 1894 71.417, l. 1895 93.417, l. 1896 129.987.

Reservnega zaklada bilo je l. 1892 1.302.829, l. 1893 1.520.000, l. 1894 2.021.000, l. 1895 3.510.000, l. 1896 4.433.000.

Teh 1785 zadružnih posojilnic imelo je v letu 1896:

129.987 zadružnikov, in skupnega obratnega denar. prometa (dohodki in izplačila) 245.847.964 mark!

Da so se dosegli taki lepi vspehi, je pa poleg pravega zadružnega duha tudi zasluga vlade, ki s polno roko podpira tako delo.

Tako je bavarska vlada dovolila zadružni kreditni banki 1 milijon mark kot brezobrestno državno posojilo, katero si, ko se opomore banka, zopet v obrokih odplača, nadalje je obljubila še en milijon mark triodstotnega posojila in letne redne podpore 60 tisoč mark. Ker se je denarni promet zelo razvil, dala je vlada zadružni banki še 3 milijone mark triodstotnega posojila.

In tako kakor na Bavarskem smatrajo tudi v drugih deželah Nemčije dotične vlade, da ima država dolžnost potom zakonodavstva in uprave skrbeti za obstanek in krepki razvoj kmetijskega stanu. Zato smatrajo kot posebno dolžnost vse napore in poskuse kmetijskega stanu kar najkrepkeje podpirati. Zato vidimo, da vlada povsod, kjer so dotični krogi prerevni za samopomoč, poseže vmes in dovoli podpore za ustanovitev in v prvih letih za vzdrževanje mladega zadružnega zavoda ter mu ponudi nizkoobrestnega posojila.

V interesu državne uprave je, da deluje zadružna organizacija pravilno, uspešno in sigurno, zato treba rednega nadzorstva, katero vzdrževati je dolžnost vlade, ki v to svrhu deli vsakoletne podpore. In prav iz tega razloga je pruska državna vlada oskrbela ustanovitev osrednjega kreditnega zavoda in finančni minister utemeljeval to zadevo s tem, da je navajal kot absolutno potrebo v pospeševanje osebnega kredita ustanovitev kreditnega osrednjega zavoda, iz katerega morejo zveze kmetijskih in obrtnih zadrug dobivati oziroma izposojevati za njihov denarni promet potrebna sredstva. Ta predlog vlade je državni zbor odobril in določil v to 50 milijonov mark državnega posojila.

V le malo letih je pruska osrednja zadružna posojilnica velikansko napredovala, kar naj bolje presoditi zamoremo iz vspeha, da je v letu 1897. znašal denarni promet 1987 milijonov mark! Vspeh je tolik, da ima zavod že dobičke, da dotira bogato rezervni zaklad in daje državi že približno tri odstotke obresti od izposojenega državnega denarja.

Oglejmo si pa tudi, kake vspehe imajo kmetijske zadruge, ki so si postavile nalogo skupno nakupovati za kmetijski promet potrebne snovi in skupno skrbeti za prodajanje kmetijskih pridelkov.

Kakor so zadružne posojilnice, osobito one po Raiffeisenovem načinu pravi blagoslov za male kmete in rokodelce in obrtnike, ker prav one so rešile nebroj gospodarjev iz oblasti oderuhov, ki so imeli vest po velikih obrestih izposojevati kmetu, tako imajo pa kmetijske zadruge pripomoči, da se zniža trošek za prekupčijo, ki je neredkokrat jemala velik del dobička za-se in producentu pa komaj toliko pustila, kolikor ga je dejansko stal pridelek. Kmetovalec mora znati računati pri nakupovanju in pri prodaji svojih pridelkov in prav v tem je glavni pogoj za uspeh, ker davkov ne more znižati, prav tako ne more znižati plačil

delavcem, ker pogostoma je hvaležen, če o njem delu dobi za drag denar dovolj delavcev. In z opravičenostjo trde oni, da so gospodarji sami krivi nevspehov, ker ne računajo s svinčnikom. Dandanes mora gospodar znati računati. Poglejmo le trgovca, tovarnarja, kako vse popred spravi na papir, predno se loti kupčije ali izdelovanja blaga.

Dobro kupovati oziroma prodati pa tudi modremu gospodarju ni mogoče, ker je prešibek. Vsaj vidimo, da železnice privoljujejo olajšave le velikim naročnikom. Že kedor naroči cel vagon, dokaj ceneje shaja, kakor oni, ki odda le nekaj stotov blaga.

Treba je torej združenja, v družbi je moč!

Tudi v tem nam je Nemčija naprej in se lahko od nje učimo.

Leta 1890 bilo je 526 kmetijskih zadrug, leta 1897 že 1185 zadrug.

Iz statističnih izkazov videti je, da so te zadruge v letu 1896 skupno naročile: 3.317.392 stotov umetnih gnojil, 6.442.681 stotov krmenskih snovi, 381.085 stotov semen, 7.557.858 stotov premoga.

Zanimiv je izkaz, da so zadruge dale preiskovati nakupljeno blago in vsled preiskave morali so prodajalci povrniti nazaj 19.112 mark za slabo umetno gnojilo, 3401 marko za slabe krmenske snovi (otrobi, preše itd.), 2636 mark za nečista semena. Zadružna zveza dala je namreč izvršiti 4492 preiskav kemijskih gnojil. Iz tega je razvidno, da so kmetovalci pri zadružnem nakupovanju obvarovani tudi prevarjenja s slabim blagom.

Da olajšajo nakup strojev, osnovali so na Saksonskem centralno nakupovalno zadruge, katera je pripomogla, da so se cene zelo znižale strojem.

Promet tega zavoda je razviden iz sledečih števil:

LISTEK.

Liberalno pismo.

Slavno uredništvo!

Danes se nečem obračati na Vašega urednika, kajti vidi se mi, da je celo vredništvo Vašega lista zagazilo globoko notri v klerikalizem. Sicer si namreč ne morem razlagati prečudne trmoglavosti, katero kažete, kedar bi se morali dati poučiti po »Sl. Narodu« ali »Rodoljubu«.

Zadnjič priobčili ste članek, v katerem se nahaja tudi beseda »pek«. »Slov. Narod« Vas je zato prav po pravici hudo prijel, češ, da ste sovražniki in uničevalci pekovske obrti. Kaj pa ste Vi na to storili? Ste se mar dali poučiti? Ne! Trmoglavost ste trdili, da ni v celem Vašem članku besedice proti pekum, marveč, da se le nahaja v njem beseda »pek«. Prosim Vas, ali ni že to zadosti?

Lejte, saj nekateri celo dokazujejo, da je v sv. pismu zapisano, da ni Boga, kajti stoji v sv.

pismu: Brezumnež trdi v svojem srcu, da ni Boga. Če je torej to dovoljeno proti sv. pismu, zakaj bi ne bilo tudi proti Vam? Ali je Vaš list več kot sv. pismo? No, torej!

Z Vami klerikalci je sploh križ. Sedaj ste prišli, kot piše »Slov. Narod«, tudi na španskem na krmilo. In »Narod« pomiluje sedaj ubogo špansko ljudstvo. Seveda! Saj, kar so dosegli frimasoni in liberalci v zadnjem času v tej srečnej deželi, vse bode sedaj šlo v nič. Sedanja klerikalna vlada bode vrgla Špansko s tistega vrhunca, na kateri so jo povzdignili liberalci. Saj zadnja vojska pod liberalno vlado Sagastovo je, ako stvar premislimo, samo povzdignila sijaj Španske, saj jo je pokazala v čudnej luči, torej sploh v luči. Ali bodo klerikalci v stanu, doseči kaj enacega? Nikdar! Vendar pa so toliko predrzni, da so prevzeli velikansko dedščino po liberalcih. Ali ni to nečuvstvo?

Rimska kurija, tako trdi »Narod«, vladala bode sedaj Špansko in konečno »Narod« pristavlja, da moramo primerjati Špansko danes še Grški ali Srbiji. To zadnje, odkrito rečeno, me je zelo

osupnilo, ker do sedaj res nisem vedel, da ima rimska kurija tak upliv na Grškem in v Srbiji. Torej tako daleč seza upliv rimske kurije! Na zadnje je ta upliv še celo v »Narodovem« uredništvu? Kdo ve? Malo se pa res bojim.

Naposled tudi tam rimska kurija vse duhove, kar se še da, zmede!

Potem pa nastopi tudi tam, kakor trdi »Narod« o Španski, tisti proces, kakor v starem Rimu.

Te zadnje besede so me tudi malo zbegale. Povejte mi, ali je v starem Rimu vladal tudi ta strašni klerikalizem? Ali je tudi tam ta grozna rimska kurija igrala svojo ulogo? Kamor se človek ozre, povsod ta klerikalizem, ki že kar preseda

Vašemu

V Ljubljani 11. marca 1899.

Janezu Napredniku

»ponižnemu pa odločnemu služabniku liberalne misli«.

L 1889 nakupilo se je za 5735 mark kmet. strojev in 341 orodij; l. 1890 za 197.562 mark kmet. strojev in 16548 orodij; l. 1891 za 416.733 mark kmet. strojev in 41427 orodij; leta 1896 za 504.931 mark kmetijskih strojev in 234784 orodij.

V sedmih letih znaša prihranek pri nakupu strojev lepo svoto 400.000 mark. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. marca.

O bližnjem zasedanju češkega deželnega zbora objavljajo listi najrazličnejše nazore. Glasila radikalne smeri za trdno pričakujejo, da se bodo poleg gospodarskih razpravljala tudi na vsak način važna politično-narodnostna vprašanja in to tudi tedaj, ako se Nemci zasedanja ne vdeležijo. Ministerski predsednik, ki biva te dni v Pragi in je že včeraj konferiral z namestnikom, deželnim maršalom ter načelnikom obeh deželnozbornih klubov, bo po njih mnenju že toliko pripravil pot, da se bo razgovor o spravi lahko nadaljeval tudi izvan deželne zbornice. Konečno se jim pa tudi ne zdi nemogoče, da se nemški poslanci konečno vendarle vdeležijo bližnjega zborovanja, ker bodo morali biti zadovoljni, ako se izvede tak vladin načrt, o kakoršnjem sedaj pišejo javni listi in ako jim je res le količkaj na tem, da se čim preje povrne v deželo mir in red. — Bolj pesimistiško pa sodijo o tem zmernejši listi in mej njimi posebno praška »Politik«, ki piše doslovno: Ker bo bližnje zasedanje deželnega zbora radi abstinence nemških poslancev brez vsake politične debate, bo imel deželni zbor dovolj časa, pečati se z gospodarskimi, pred vsem s finančnimi vprašanji. — Kdo ima torej prav, se sedaj še ne more reči, ker je pač vse odvisno od uspehov pogovora min. predsednika z zastopniki obeh narodnostij in od jutrišnjega sklepa nemških zaupnikov. Dosedaj je le to gotovo, da se nemška radikalna struja nikakor ne uda, ne ve se pa, bode li imela tudi nadalje še toliko privlačne sile, da potegne za seboj vse zastopnike nemškega naroda.

Avstro-Ogerska v orijentu. Avstrijska vojna ladija »Cesarica Elizabeta« je dospela v četrtek v Hongkong. Ta vest je dala nekaterim dunajskim listom povod, da so spravljali dohod naše vojne ladije v zvezo z namenom naše vlade, zagotoviti si del obrežja ali vsaj kako važnejše trg. pristanišče. Naglašalo se je že, da bo zasedla naša država del kitajskega obrežja pod popolno enakimi pogoji, kakor recimo Rusija in Anglija. Današnja »Winer Abendpost« pa izjavlja, da je ta vest povsem neresnična, ne dostavlja pa, kaj je namen dohodu avstrijske vojne ladije v kitajske vode. Bodisi kakor koli, res je, da se v zadnjem času evropske velesile izredno zanimajo za kitajsko obrežje, posebno pa Italija, ki je zadnji

čas storila mnogo, dosedaj seveda ne posebno uspešnih korakov v dosego svojega namena. Kitajci nekako začudeno gledajo »neomikane« Evropejce, ki se laste njih ozemlja. Ako torej Avstrija dosedaj morda še ne goji želje po delu kitajskega obrežja, je vendar vsekako potrebno, da se naš zunanji urad po vzgledu drugih držav malo bolj začne zanimati za koristi Avstrije v inozemlju. Gorenje vesti torej ne kaže energično dementirati, marveč ako ni še resnična, skušati, da se čim preje uresniči.

Vojaška predloga v nemškem državnem zboru bo rešena popolno v vladnem smislu, ker je vlada pridobila na svojo stran vselej odločujoči centrum. Predloga je v budgetnem odseku že vsprejeta v drugem branju in toraj ni nobenega dvoma več, da zmaga vlada tudi v plenumu. Budgetna komisija je namreč vsprejela predlog centruma, naj se stalna armada do leta 1903 polagoma pomnoži na 495.500 mož in presnuje topništvo. Črtalo se je toraj iz vladne predloge skupno le 7006 mož. Kajpada je morala vlada za to uslugo centrumu obljubiti, da bo izpolnila njegove zahteve. V javnosti se o tem seveda še nič ne poroča, toda gotovo je, da ima centrum v rokah zadostno zagotovilo.

Dreyfusova afera, na katero se je v francoskih krogih v zadnjem času skoro popolno pozabilo, bo prišla na dnevni red najbrže še le v drugi polovici meseca aprila. Volitev predsednika republike ter znana vladna predloga glede sostave senata pri kasacijskem dvoru v revizijskih zadevah je potisnila to umazano zadevo v ozadje. Sedaj se v tem oziru nekoliko več govori v javnosti. Prvi predsednik kasacijskega sodišča je določil poročevalcem o tej zadevi drugega predsednika Ballot Beupre-a, ki mora do aprila meseca izgotoviti svoje poročilo. Glavna javna obravnava se vrši najbrže v drugi polovici aprila.

Cerkveni letopis.

Ave Leo!

(Konec.)

To pa ni golo domnevanje in pobožno upanje Leona XIII. Da je to bridka resnica, pričajo vsi časi krščanstva. Zato slabo služijo človeštvu in tudi — sebi oni, ki katoliški cerkvi in njenemu poglavarju v njegovih vzvišenih in idealnih smotrih mečejo polena pod noge in delajo jezove klerikalni povodnji. Ta »povodenj«, če že tako imenujemo nadnaravno silo katoliške cerkve in rimske stolice, že skoro 2000 let svet poplavlja. In povsod, kamor je prodrla, ga je namočila tako blagodejno, da je največje duševne puščave izpremenila v tolažilne zelenice, v plodonosne planjave. Kjer pa so se zgradili jezovi, nastala je zopet kmalu gola puščava. Tako je bilo povsod in v vseh dobah: od bizantinskih cesarjev do Hohenstaufov, od Hohenstaufov do Lutra, od Lutra do Napoleona in od

Napoleona do Bismarka, in tako bo tudi v bodoče. »Povodenj« se je razlivala in se bo razlivala na vse strani, in naj se ji stavijo nebotični jezovi. Ta »povodenj« je božje delo, jezovi pa so delo človeških rok. Rušili se bodo kakor doslej tako tudi poslej z groznim polomom in ropotom. Duh se ne da v meh vjeti ali v ječo prikovati, najmanj pa v birokratskih pisarnah med papirnatimi skladi skupaj stlačiti. »Duh (božji) veje, kjer hoče, in glas njegov slišiš, pa ne veš odkod prihaja, ali kam gre«, tako je govoril sam Zveličar Nikodemu (Jan. 3, 8.)

Naj le delajo jezove in rušijo sv stolico! Zgodovinar Taine pravi: »Pot od altarja do prestola ni dolga. Ko so v preteklem stoletju ljudska srca od altarja proč obrnili, je bilo zadosti 30 let, da so prestol prevrnili.« Leta 1858. je izrekel že prej omenjeni (luteranski) vseučiliški profesor Stahl v Berolinu te-le besede: »Resnično, ker so evropske države tako globoko omajane, more se z veliko dozdevnostjo sklepati, da se bodo narodi, potrebni varstva in naslombe, slednjič kakor v srednjem veku zbirali okoli jedne moči, okoli rimske stolice.« (Stahl, Der Protestantismus als polit. Princip, 47.) In to se je jelo uprav za Leonovega vladanja uresničevati. Kdo bi si pred 40 leti to mislil? In zdaj je celo že stari lisjak Bismark, ki je zatrjeval: »V Kanoso ne pojdemo!« in to s takim patosom, da se je po celi Evropi slišalo, naposled venderle pritekel ne le pred Kanoso, temveč še malo nižje doli pred — Vatikan!

»All die Riesen sind nur Zwerge, all die Herrn nur arme Knechte;
Ob sie gleich den Frevel wollen, fördern müssen sie das Rechte.
(Weber. Dreizehnlinden.)

Duhovi človeški se menjajo in vrtijo, in vrti se tudi politika kakor lesen oborožen možic razpostavljen vetrovom vrhu strehe. Le jedna politika je stalna in dosledna od začetka do danes, politika katoliške cerkve in rimskih papežev! — Pesnik Schiller je v svojem delu »Geschichte des 30 jährigen Krieges« pač dovolj pokazal, kako daleč je od katoliškega mišljenja, a vender priznava: »Kakor so bili papeži različni po svojem temperamentu, mišljenju in zmožnostih, tako stalna, enakomerna in nespremenljiva je bila njih politika. Čeprav se je z vsakim umrlim papežem pretrgala veriga prestolonasledstva in se z vsakim novim papežem zopet sklenila; čeprav noben prestol na svetu ni tolikokrat spremenil svojega gospoda, in nobeden ni bil tako viharo zaseden in tako viharo zapuščen, vender je bil to jedini prestol na celem krščanskem svetu, ki svojega posestnika dozdevno ni nikoli zamenjal, ker so le papeži umirali, duh pa, ki jih je poživiljal, je bil neumrljiv!« In znani modroslovec Nikolas piše: »Na zemlji ni nič trdnega, nič stalnega, kamor bi človek mogel nasloniti svoje življenje. Ideje, dežele, kralji minevajo; vse spremi-

Sodnji dan.

Spisal J. Joergensen.

XVI.

Gospoda ni doma, toda če počakate, pride gospod gotovo kmalu.

S temi besedami je védla hišinja Niels Graffa v pisarno njegovega urednika.

Bilo je že popolnoma temno in hišinja je prižgala plin sredi sobe nad mizo.

Niels je sedel. Tako dobro je poznal to sobo — veliko pisalno mizo z mnogimi knjigami in papirji in luč z zeleno-svilnatim klobukom, — bakrene svetilnike pred visokim ogledalom v zlatem okvirju, — mnoge slike izvrstnih umetnikov na stenah, težke gardine na oknih. In izza njih se je videlo mračno nebo z jarboli in vrvmi na ladijah.

Niels Graff je čakal pol ure. Potem je slišal nekoga v veži. Hip pozneje je stal šef pred njim — majhen, vitek, oster in pameten. Dobrovoljen nasmeh mu je zaigral trenotek na obrazu; segel je Niels Graffu v roke in ga povabil prijazno sesti nazaj na stol, s katerega je bil vstal.

Želite?

Niels Graff mu pove svojo stvar. Denarja potrebuje.

Urednik pogleda za hip pred sé in se pogladi po bradi. Potem vzravna glavo, kakor mož, ki je storil kak sklep.

Dobro veste, Graff, da se ne obračate danes prvič s takimi željami do našega lista. Odjenjali smo toliko, kolikor je bilo mogoče — vendar tudi sami morate vedeti, da je Vaš račun že močno narastel in da niste zadnji čas za list ničesar storili, Jaz nisem Vaš varuh, in Vi imate popolno prostost. Vi lahko delate ali ne, kakor se Vam zljubi. Nasprotno pa nam ne smete zameriti, če se tudi mi po tem ravnamo. Radi dajemo nagrado naprej, in celo veliko nagrado, če kdo dela za nas. Kdor pa tega ne stori, je jasno, da tudi od nas ne more ničesar pričakovati. Hudo mi je, da živite v tako žalostnih gmotnih razmerah, toda list vendar ne more biti odgovoren za to, kako vi živite. V zasebne razmere svojih sotrudnikov se ne vmešavam.

Urednik je vstal, nekoliko razburjen, a vendar zadovoljen, da je povedal, kar je moral povedati. Graff je zamrmral nekaj uljudnih besedi, in vrednik ga je uljudno spremil do vrat.

Ko so se pa za njim zaprla vrata in je slišal, da se oddaljujejo v sobi lahni koraki, je zgubil ves pogum in vso nado. Prav počasi je stopal po pripravni, razsvetljeni, s peskom posuti poti.

Kajti zunaj — tam je bila sama tema, jesensko deževje, dolga, vlažna pota, in cestno blato je sililo skozi njegove strgane čevlje. In prav zunaj je bil njegov dom, soba, kjer sta čakala žena in Erik, kjer ni bilo ves dan ne zakurjene sobe ne gorke jedi.

Pogledal je na cerkveno uro, bilo je poldesetih. Erik je bil pač sedaj že v postelji in žena je gotovo sedela sama, sedela je v temi in strmela v temo, kjer so plapolala v vetru posamna plinova plamena, in je žvenketalo steklo na svetilkah. — Sedela je tu in strmela in strmela v bodočnost, ki je postajala od dne do dne temnejša, vedno obupnejša.

Niels Graff je obstal na cesti. Polasti se ga neskončna žalost, skrb za življenje, ki je je napravljaj sebi in svojim, pričel se je kesati. Pogledal je krog sebe. Velike ladije so ležale temno in mirno v pristanu z nekaterimi svetilkami in posameznimi razsvetljenimi okni v kajitah. Hrušč in dnevno gibanje sta prenehala. Nobene žive duše ni videl na dolgi, mokri cesti, kjer so bile vse hiše razsvetljene.

Niels Graffa se polasti misel, da je zapuščen. Čutil je, da si sam ne more pomagati, da je sam tako obupan, da sam ne more ničesar — da bi od notranje bolesti mogel kričati. Zavržen, zavržen od vseh, obsojen in zgubljen. —

In tiho je zaječal:

— Moj Bog, moj Bog!

Niels Graff je pa živel v veri, da ni Boga. Bog je bil le senca, katero vrže človek v prazni svetovni prostor, velika, nadnaravna senca v praznem prostoru. Vedel je, spoznal je to že takrat, ko je posedal še po šolskih klopeh. Ni Boga.

(Dalje sledi.)

nja z besno hitrostjo svojo podobo, svoj kraj in zgive s površja zemlje. Le jedna ustanova je in jeden človek, ki po svoji nepremakljivosti nudita naši pameti sliko stalnosti večne trajnosti: cerkev in papež!« (Nikolas, Studium der christlichen Philosophie.)

Novica, da je sv. Oče Leon XIII. nevarno obolel, je pač s strahom in žalostjo napolnila vesoljni katoliški svet, saj trpi — oče krščanstva! — Ako pomislimo, da stoji častiljivi starček na vrhuncu človeške starosti, moramo se resno zanj bati, ker tudi on je človek in bo moral iti enkrat »pot vesoljne zemlje«. (3. Kralj. 2. 2.) Slovenci, molimo za svojega najboljšega Očeta, da ga nam Bog še ohrani, ako je njegova sveta volja! V vsakem slučaju pa zaupajmo trdno v Njega, ki je v svoji neskončni ljubezni do človeškega rodu stopil na zemljo in tu postavil nam v blagor svojo cerkev — na skalo! S srčno hvaležnostjo in s trdnim zaupanjem do Boga smemo v teh resnih, osodepolnih trenutkih izgovarjati velikovite besede: »Fugite partes adversae! Vicit Leo de tribu Juda!« (Apoc. 5. 5.)

Jos. Benkovič.

Slovenska Matica.

116. odborova seja v sredo dne 8. sušca 1899. leta.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik); A. Bartel, dr. J. Janežič, A. Koblar, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, Fr. Orožen, M. Pieteršnik, dr. L. Požar, S. Rutar, A. Senekovič, dr. J. Starč, I. Šubic, A. Tavčar, S. Vavru, Fr. Wiesthaler in V. Zupancič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 18.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne in pozove odbornika dr. Janežiča in A. Tavčarja, da bodita overovatelja današnjemu zapisniku.

Zapisnik o 115. odborovi seji, pregledan in potrjen po overovateljih dr. Lesarju in Vavrutu, se odobri brez ugovora. Na ogled je zapisnik o seji književnega odseka z dne 1. sušca.

Iz predsedništva se vzame na znanje, da se je odborova deputacija (gg. Levec, Grasselli, dr. Starč, Sušnik in Kržiž) dne 2. rožnika lani poklonila novemu knezoškofu in da je odbornik dr. Tavčar društvo zastopal pri Palackega stoletnici v Pragi dne 18. do 20. rožnika lani. — Dne 6. malega srpana lani je praznoval častni član dr. Jagič, kateremu je dr. Štrekelj posvetil I. zvezek svojih »Slovenskih narodnih pesmi«, na Dunaju svojo šestdesetletnico. Mestni zastop v Starem mestu na Beneškem se je v posebnem pismu z dne 11. malega srpana lani zahvalil za poslano knjižno darilo in izrazil nado, da bo Matica pri Pavla Diacona tisočletnici, ki se bo praznovala letos meseca kimovca, osebno zastopana. Pri Koseskega stoletnici dne 14. velikega srpana lani v Spodnjih Kosezah sta Matica zastopala predsednik in tajnik. Ob umoru Nj. Veličanstva cesarice Elizabete je posebna deputacija (gg. Levec, dr. Lampé in Wiesthaler) dne 15. kimovca lani potem c. kr. deželnega predsedstva izrazila osebno svoje najgloblje sožaljenje. Dne 2. grudna lani so v imenu Matice ob cesarjevi 50letnici gg. Levec, dr. Lampé, Senekovič, Šubic in Wiesthaler prosili c. kr. deželno predsedstvo, naj izjavo prevdane zvestobe sporoči pred Najvišji prestol, za kar je društvo dne 16. grudna lani od c. kr. deželnega predsedstva prejelo cesarjevo zahvalo. Ob istej priliki so bili iz Matice odlikovani: Častni ud dr. Jagič; odborniki: dr. Detela, Majciger, dr. Serbec, Stegnar, Svetec in Šuklje, ter poverjeniki: Glavina, Jelovšek, Kragelj, Roblek in Schrey. Vsem se je iz predsedništva čestitalo na odlikovanju z Najvišjega mesta. — Dne 10. svečana letos je Matica brzojavno čestitala svojemu častnemu članu baronu dr. Fr. L. Riegerju ob njegovi osemdesetletnici.

Odobre se nagrade pisateljem, urednikom in korektorjem društvenih knjig za leto 1898 so glasno po dotičnih nasvetih književnega odseka.

Za 1. 1898 prejmo društveniki po šest knjig, namreč: 1. Letopis za 1. 1898. Uredil prof. Ant. Bartel; 2. dr. K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi. IV. snopič; 3. dr. K. Glaser: Zgodovina slovenskega slovstva. IV. del. 4. I. Šubic: Električna II. del. 5. Zabavne knjižnice XI. zvezek in 6. Anton Knezove knjižnice V. zvezek. Knjige obsegajo 82 tiskovnih pol in se začno razpošiljati dne 13. sušca. Zakasnilo so se, ker neka tiskarna svoje knjige ni mogla izvršiti ob pravem času.

Na znanje se vzame, da je književni odsek vrnil pisateljem več rokopisov, ker po mnemu presojevalcev niso ustrezali društvenim pogojem. Več rokopisov se še ocenjuje; nekateri so pa društvu obljubljeni.

Odobri se knjižni načrt za tekoče leto.

Sklene se občnemu zboru priporočiti, da se Matica takoj loti izdavanja »Stenskega zemljevida«, in odobre se pogoji, po katerimi se ima to zgoditi.

Sklene se nadalje, prositi c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk za stalno podporo v znanstvene namene in odobri se načrt dotične prošnje, ki jo je sestavil predsednik.

Na znanje se vzame poročilo o poverjeništvih. Nove poverjenike so dobili: Rečica, Črnomelj, Sarajevo. Šmohor, Podgrad, Ajdovščina in Krško.

Število udov se je lani pomnožilo za 219; od zadnje seje je pristopilo društvu na novo troje ustanovnikov in 277 letnikov, tako da šteje Matica zdaj 3099 udov.

Knjižnici je prirastlo 323 knjig; knjižna zaloga se je lani veliko živahnejše razprodajala nego predlanskim; pa tudi število prosilcev za brezplačne knjige se je močno pomnožilo.

Tedenski koledar.

Nedelja, 12. marca: 4. postna, evang.: Jezus nasiti 5000 mož Jan. 6. Gregorij I. p. — Ponedeljek, 13. marca: Evrazija dev. — Torek, 14. marca: Matilda kralj. — Sreda, 15. marca: Longin muč. — Četrtek, dne 16. marca: Hilarij in Tacij mm. — Petek, 17. marca: Patricij šk., sv. Kri Gosp. — Sobota, 18. marca: Ciril Jeruz. šk. — Solnce izide 15. marca ob 6. uri 16 minut, zaide pa ob 6. uri 3 minute. — Lunin spremen: Prvi krajec 19. marca ob 4. uri 22 min. zjutraj. — Musica sacra v nedeljo dne 12. marca: V stolni cerkvi velika maša ob 9. uri: Mašo zl. F. Uhl, graduale in tractus Foersterjev, ofertorij dr. Fr. Wittov. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo zložil Jan. Nep. Skraup, graduale Foersterjev, ofertorij Schöpfvov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. marca.

(»Stari in novi budhizem«.) Pri zadnjem prijateljskem večeru v Katoliškem domu je gospod Evgen Lampe najprej očrtal kulturne razmere ob nastopu Gotama-Buddhe. Držeč se južne Pāli-tridicije je podal zgodovino Buddhe, ki je živel med sredjo in koncem 6. stoletja pred Kr. Kar vemo o njem, so večinoma legende, več stoletij po njegovi smrti spisane v vezani besedi. Splošni verski pojmi, ki se nahajajo v vseh naravnih verstvih, tudi buddhizmu niso tuji, a razlikuje se od drugih zlasti v tem, da zida svojo moralo zatejevanja brez metafizične in dogmatične podlage. Bog, duša, bivanje sveta stojé izven njegovega sestava, kateri pozna samo človeško trpljenje in je skuša odpraviti z mivano — z uničenjem volje, strasti in bivanja. Statistični podatki o buddhizmu so negotovi, ker se pod tem imenom štejejo tudi konfutejcevi, taotsejevci, laotsejevci, častivei rajnih in šintoisti, ki so pa pristaši bistveno različnih verskih zistemov. V novejšem času so teozofične družbe v Ameriki in Angliji začele propagando za buddhizem. To je tem ložje, ker ima buddhizem več skupnih naukov z novimi modroslovnimi sestavi: subjektivizmom, materijalizmom, spiritizmom, panteizmom, posebno pa s pesimiističnimi nazori Schopenhauerja in Hartmanna. Strinja se tudi z nazori družb za »etično kulturo«, katere hočejo vpeljati neko medversko etiko brez dogem. V ozki zvezi so ti buddhisti z descendenčno teorijo in z darvinizmom. A natančna primera buddhizma s krščanstvom jasno kaže njegovo nesposobnost. Krščanstvo je božanstveno in je princip izpolnjevanja in pravičnega napredka, buddhizem pa je princip kvijetizma in propada. Buddhistična propaganda v novejšem času nam priča jedino le to, da se mora celo modroslovno brezverstvo nove dobe toliko udati naravni želji človeštva po nadnaravnem verstvu, da si mora ogrniti svojo naprednost s supranaturalističnim plajščem, bodisi tudi, da je ta samo stari plajšč indijskega berača Buddhe.

(Gledališče.) »Trubadur«, divna Verdijeva opera se je pela sinoči na našem odru — pred praznimi klopmi. Ko smo ob določenem času vstopili v gledališko dvorano, obšla nas je zona ob tej praznoti; zakaj naši vrli altistinji gospodičini Radkiewicz, ki je imela sinoči svoj časten večer, te — »časti« nismo privoščili. Ljubljancani smo res jako nehvaležen in povrh še sila prenagljen rod. Zadnjič je »Narodov« poročevalec morda res malo preosorno pograjal razne nedostatke, ki smo jih opazili pri predstavi »Fausta«; morda je tista kritika tudi kaj zagrešila na sinočnem »častnem« večeru, toda čisto nenavadna abstinenca občinstva sinoči je bila vkljub temu naravnost — škandalozna. Naša opera je doslej svojo nalogo izvrševala v popolno zadovoljnost občinstva, tako da so jo vkljub narodni mrznji prav pridno pohajali celo Nemci. Toda, če bo občinstvo tudi napram operi tako apatično, bomo tudi z opero kmalu tam, kjer smo z dramo, in ostale nam bodo le še tiste lahkoživne moderne predstave, ki sicer navadno ljudstvo vlečejo, a so brez vsake umetniške vrednosti. Odkrito izpovemo, da smo sinoči gospodično beneficijantino obžalovali in to tem bolj, ker so se vse pevke in pevci tako vrolo potrudili, da smo bili popolnoma zadovoljni in je »Trubadur« dosegel popolen uspeh.

(Repertoir slovenskega gledališča.) Jutri v nedeljo se bo igrala tretjič izvirna narodna igra s petjem »Rokovnjači«, po Jurčič-Krnsnikovem romanu dramatisoval Fr. Govekar. Pevske točke je zložil Viktor Parma. — V torek 14. t. mes. gostuje kot Derblay v Ohnetovi drami »Fužinar« gospod Ign. Borštnik iz Zagreba.

(† P. Gregor Jenič.) V Celji je včeraj nenadoma umrl P. Gregor Jenič, gvardijan kapucinskega samostana. Doma iz Podgrajske župnije na Dolenjskem, bil je vzoren redovnik, več let gvardijan v Krškem in v Celji in jako čistan spovednik, dobro znan po Kranjskem in Štajerskem. Bog mu poplačaj njegovo neutrudljivo delovanje za blagor duš!

(Osebnosti.) Pristav v tukajšnji tobačni tovarni, Josip Pros, je imenovan kontrolorjem za tovarno v Pisketu. — Poštni koncipist Mihael Ciulich v Gradcu je imenovan poštним komisarjem za Trst. — Premesčena sta poštna asistenta Edv. Röder z Dunaja v Ljubljano in Fr. Stanislav iz Ljubljane na Dunaj. — Mesto poštnega odpravnika v Lazah je podeljeno ondotnemu posestniku Pr. Matjanu in ono pri poštne uradu v Srednji Vasi pri Kočevju odpraviteljci P. Meden v Kočevju.

(Zavarovalnica krščansko-socijalne organizacije) stopa v življenje; vse potrebno je že pripravljeno. Spreten in vešč gospod hoče prevzeti upravo za prvi začetek. Zavaruje se lahko na dvojen način. — Oddelek A zavaruje starostne rente ali pokojnine za starost, oddelek B pa zavaruje dote otrokom. Ker mora zavarovalnica imeti vsaj 200 članov, da zamore začeti poslovati, naj se oni, ki se zanimajo, hitro vpišejo ali priglasijo. Ta vpis se ne zaveže kaj vplačevati, zato se napravijo pozneje z vsakim članom posebej potrebne pogodbe. Priglasnice se dobivajo pri vredništvu »Slovenca«, kjer se dajajo tudi druga potrebna pojasnila. Naši listi bodo o tem zavarovanju prinašali posebne sestavke s poukom in vzgledi.

(Napovedovanje dohodarine.) Finančno vodstvo je svojim podrejenim oblastvom v navodilu za odmerjevanje osebne dohodarine naročilo, tudi dohodke od manualnih stipendijev všteti v dohodno v dohodarino, utemeljujoč svoj odlok s tem, da je postava o kongruizmi z leta 1885 razveljavljena in da imamo sedaj nov zakon, za kateri ne velja več odlok finančnega ministerstva, po katerem dohodkov manualnih stipendijev ni vračunati v dohodarino. Nam se dozdeva, da bi po novem zakonu bilo tembolj umestno, ostati pri omenjenem odloku finančnega ministerstva, ker po novem zakonu o kongruizmi dohodki ustanovljenih stipendijev niso všteti v kongruo. Ljubljanski knezoškofski ordinarijat se zato obrne do odbora avstrijskih škofov, ki se v kratkem snidejo na Dunaju, da pri finančnem ministerstvu posreduje o tej zadevi ter da se dožene jednotno postopanje za duhovne cele države. Toliko v pojasnilo na razna vprašanja.

(Spremenjeni vozni red.) Počenši s 15. marcem se za nekaj minut spremeni čas odhoda in

prihoda dolenskega osebnega vlaka. Iz Ljubljane odide zjutraj ob 6:54, opoludne ob 1:05 in zvečer ob 6:55; pride pa iz Novega Mesta oziroma Kočevja zjutraj ob 8:21, popol. ob 2:32 in zvečer ob 8:48.

(Polje častikraje.) Včerajšnji »Narod« poroča o naši porotni tožbi pravi: »... že včeraj je obravnavala dognala, da je glasilo naše duhovniške stranke občečislanu županu vipavskemu na tak krut način čast kradlo, da je upravičen izrek: Jaroslav Hecht naj se pride k »Slovincu« učiti, če hoče postati strokovnjak na polju častikraje.« — »Narod« je pri tem samo to pozabil povedati, da je on posredovanjem žida Penižeka po svojih predalih prav pošteno pomagal Jaroslavu Hechtu obrekovati Gregoriga, zato bo Hecht našel mnogo plodovitejše polje častikraje pri »Narodu«, nego pri nas. Vsaj je znano, kako grdo je lagal »Narod« o otroškem davku, katerega je baje pobiral rudniški gospod župnik; ko mu je ta poslal popravek, dostavil je »Narod« popravku, da je njegov poročevalec sedaj slučajno odpotoval — pa ga še sedaj ni nazaj. Kako je lagal nedavno o šmartinskem županu glede one beračice na gnoju, smo pred kratkim povedali. Res, na polji častikraje je »Narod« strokovnjak in ima v Slovencih za to stroko monopol.

(Postojnske in Metelkove ustanove za invalide) podelil je za letos deželni predsednik Mih. Kovaču iz Postojine, Jos. Kocjanu iz Kamna, Jern. Habjančiču iz Sloganj, Jan. Polancu iz Češnjice, Janezu Gomilarju iz Sel in S. Ilvarju iz Gor. Vasi.

(Žepna ura najnovejše vrste,) kakoršne dosedaj v Ljubljani ni bilo na ogled, se lahko ogleda v zalogi tukajšnjega urarja g. Josipa Černe na Kongresnem trgu.

(Nova nadloga.) Iz Radovice se nam poroča, da je od 5. t. mes. zaprta meja na Hrvaško ne samo glede na kupčijo s svinjarni, ampak tudi z govejo živino in s konji ne smemo čez mejo, ker je tam zelo razširjena bolezen na jeziku. Jezik oteče, počni, in je ta bolezen nalezljiva; zato je zaprtja za nedoločen čas. — Imamo zdaj prašičjo, govejo, konjsko in — pasjo zaprtijo. Naj bi bila še peta ona, ki bi odvracala naše ljudi od Amerike.

(Cuzzi obsojen.) Sodnijski branitelj odvetnik dr. Cuzzi, ki je nedavno na tržaškem sodišču zahteval tolmača za hrvaški jezik in je ostavil dvorano, ko je sodišče odklonilo to zahtevo, je bil od tega sodišča zdaj obsojen na 25 gld. globe. V sled tega velik hrup v Izraelu, ki hoče odločno nastopiti proti rabi slov. jezika na sodišču.

(Razpuščeno lahonsko društvo.) Vlada je razpustila društvo mladeničev »Lega dei giovani« v Trstu, ker je prekoračilo svoj delokrog, določen po pravilih. To društvo je vprizarjalo vse one agitacije, demonstracije in proteste, ki so bili naperjeni proti našemu narodu in obstanku Avstrije ob Adriji — z eno besedo: delovalo je v pravem pomenu italofilske propagande. Razpuščeno pa je bilo zdaj že v drugič, seveda le, da se ustanovi v tretjič pod drugim imenom!

(Z Reke.) Raz naše pomorske oblasti začela je bila plapolati mažarska zastava, ali zginila je za nekaj dni, in mesto nje plapola zopet prejšnja avstro-ogerska. Hoteli so se pokazati samostojni gospodarji, ali ni šlo še za zdaj. Govori se nekaj po mestu glede odstranjenja te zastave, povod je baje dalo srečanje dveh parobrodov v Kvarneru. Eden — mažarske finance, plul je pod mažarsko zastavo in dajal znamenja drugemu vojaškemu parobrodu, kateri se pa ni hotel nato ozreti, ker ni opazil postavne zastave. Prvi je zahteval ostro preiskavo, a drugi znal je še ostrejši odgovoriti in pritožiti se na pravem mestu. To pravijo da je povod, a vzrok tiči gotovo globokeje. Za zdaj je zmagala še pravica nad drzovitostjo.

(Protestantski Salomon.) Poročali smo nedavno o velikih prepirih v anglikanski cerkvi med evangelisti in rituvalisti; prvi so proti vsem slovesnim obredom, drugi pa se v tem bližajo katoliški cerkvi. V tem pogledu zanimiv dogodek poroča »The Catholic Times«: Čuli smo večkrat, da se služba božja v anglikanskih cerkvah prav različno opravlja, kakoršne ima namreč pastor nazore ob obredih. Vendar nekaj novega pa je, kar je uvel vikar v Burtonwoodu Warrington. Oznanil je namreč, da se bo v njegovi cerkvi obhajala cerkvena služba na dvojni način, ob 9¹/₂, za ritualiste, ob 10¹/₂, za

evangeliste. Kaj bi bil mogel še več storiti za vas, dejal je pastor svojim župljanom, tisti, ki hrepente po evharistiji, bodejo zadovoljni ob pol 10, vam pa, ki želite le psalmov in prostih obredov postrežem ob pol 11. Res pripraven pastor, ki prav umeva duha anglikanske cerkve. Če bo opravljal službo v cerkvi ob pol 10, bo opravil mašo, in če se zopet prikaže v cerkvi uro pozneje, bo zatajil opravilo, katero je izvršil pred jedno uro. Več nego to res ni mogel storiti ta protestantski Salomon.

(Nenavađen rekrut.) Iz Eupena v Aachenskem okraju poročajo, da se je predstavil te dni naborni komisiji 20letni rekrut, ki pa tehta samo 14 funtov in katerega je mati na rokah prinesla pred komisijo. Mladi »mož« je nekako tako velik, kakor jednoletno dete, sliši dobro, govoriti pa ne more in je poleg tega hrom. Rekrut je eden izmed štirinajstih otrok neke delavske rodbine in ima še osem živih bratov in sestra, ki so vsi krepki. Več bratov je že odslužilo vojske.

(Luchenijev spovednik) abbé J. G. Blanhard je bival te dni na Dunaju ter bil pri cesarju v avdijenci. Obiskal je tudi več višjih dostojanstvenikov. Sinoči se je povrnil v Genevo.

(Vpliv godbe na človeka.) O tem poročata francoska biologa Binet in Courtier to-le. Dur-in moll-akordi kakor tudi disharmonični glasovi so povzročili živahnejše dihanje; melodije, resne in vesele so povpešile delovanje srca, in sicer je bil najočividnejši vpliv živahnih melodij. V pošte je prišla tudi vsebina napeva. Vpliv godbe na človeka je znan tudi iz vsakdanjega življenja; znani so slučajji, ko je človek zgubil zobobol ali pa glavobol, ko so mu zadoneli na uho glasovi vojaške godbe. Pogostno slušanje muzike draži živčenje in vodi k nervoznosti.

(Žganjpitje na Francoskem) se grozno širi. Absinth je postal prava francoska narodna pijača. Ako bereš časopise, ki so duševna hrana neizobraženih in izobraženih Parižanov, tedaj si prepričan, da je zašel alkoholizem tudi v vredništva in da marsikateri članek ne bi bil tako pisan, ako bi ne bil pisatelj malo poprej nekoliko časa vse prevelik častilec »zelene muze«. Številke, ki jih beremo v nekem francoskem listu, napolnijo človeka po pravici s strahom. Dokazujejo namreč, da se je alkoholizem povspel na Francoskem do tako visoke stopinje, da mora privedi prejal slej francoski narod do roba propada. Te številke tudi dokazujejo, da večina naroda trpi grozne posledice vsled uživanja alkohola. — Statistika pravi, da je na Francoskem več kakor 450.000 krčem in žganjarnic. Francoski narod zavzema danes v Evropi prvo mesto, kar se tiče žganjpitja, ker na vsacega človeka pride na leto povprečno štirinajst litrov čistega alkohola. (Še pred dvema letoma je zavzemala Francoska v tem oziru s 4:08 litrov sedmo mesto, a Danska z 8:85 litrov prvo mesto med državami.) Zlasti se kažejo v bolnišnicah posledice žganjpitja. Pred dvajsetimi leti sicer ni bil alkoholizem nič nenavadnega, toda oni, ki so se mu udajali, so bili vsaj telesno čvrsti. Danes pa trdijo zdravniki, da so 16- do 17letnim mladeničem vsled uživanja absintha živci popolnoma obnemogli. Izmed 100 bolnikov, ki se zdravijo v pariški bolnišnici, je 70 žganjpitvev. Strahovit moderni napredek!

(Najnovejši barometer) so našli lansko leto na Finskem. Nahaja se tam namreč neke vrste kamen, podoben navadnemu rujavemu bazaltu, ki pa ima na površju bele lise, ako je vreme ugodno; če pa se pripravlja k dežju, pa one lise polagoma zginejo. Uzrok temu pojavu je ta, da privlači kamen vlažnost iz zraka na se in je njegova barva odvisna od množine vode, ki jo takorekoč vdiha; ako traja slabo vreme več dni, postane kamen zelenkasto črn. Vsako vremensko spremembo pokaže kamen baje šest ali osem ur preje. Tudi po Alpah poznajo slične vremenske kamne, ki pa služijo prav za prav kot higrometri, a ne kot barometri, ker merijo le zračno vlažnost in ne zračni tlak.

(Cerkev na kolesih.) Na majhnem otoku Conanicut blizu mesta New-Port v Rhode-Islandu, najmanjši državi severne Amerike, biva za blagor svojih duš vneti župnik E. Preston. Ker ima večina njegovih župljanov daleč do cerkve in jim je obiskovanje službe božje jako otežkočeno, zmisli se je župnik, omisliti si cerkev, katero bi se dalo prevažati iz kraja v kraj. In to je tudi zvr-

šil. Stavba ima obliko mične kapelice z zvonikom in pisano-barvanimi okni in je 28 čevljev dolga in 17 čevljev široka. Spodaj pa počiva cerkvena na močnih, širokih kolesih. 12 konj je potrebnih za prevažanje. Kjer je potrebno imeti službo božjo, se živali odprežejo, vse kar spada k vprezanji, se odstrani, kolesa se pokrijejo s kameno-barvnimi deskami in kapelica stoji pred nami, kakor bi bila na dotičnem mestu sezidana.

(Sejmi po Slovenskem od 13. do 18. marca.) Na Kranjskem: 12. v Drnovem, Litiji, Kotredežu, Polh. Gradcu, na Veseli Gori pri Rakovniku, v Radovljici, Kamniku, Turjaku, Cirknici, Spod. Logatcu, Čermošnjicah, Št. Vidu na Blokah in v Premu; 14. v Št. Vidu pri Vipavi; 15. v Ložu; 17. v Mengšu, Žužemberku, Loki in Št. Petru na Notranjskem; 18. v Krškem, Starem Trgu pri Poljanah in v Mokronogu. — Na slov. Štajerskem: 13. v Lembergu, Št. Juriju ob južni železnici; 15. v Zdolah; 17. v Mureku, Podčetrtnom, na Rečici, v Trbovljah in Svečini; 18. pri Novi Štifti. — Na Koroškem: 13. v Lavamintu, Gmintu in Pliberku; 14. v Št. Andreju; 16. v Cobercah; 17. v Pusarnici. — Na Primorskem: 13. v Sežani; 15. v Borštu; 16. v Gorici (osem dni); 18. v Tolmecu.

Društva.

(Klub slovenskih telovadk) naznanja, da se od 14. t. m. naprej prične zopet redna telovadba, in sicer v torkih in četrtnih od 5. do 7. ure zvečer. — Deželni šolski svet je dal iz posebne prijaznosti na razpolago telovadnico c. kr. moškega in ženskega učiteljskega na Resljevi cesti, kjer se bo odslej nadaljevala telovadba.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. marca. Bolezen nadvojvode Evgena v Arco se je resno shujšala.

Dunaj, 11. marca. Ministerski predsednik grof Thun se je včeraj razgovarjal z namestnikom grofom Coudenhove, z deželnim maršalom knezom Lobkovicem ter s poslanecema Skardo in Schlesingerjem.

Dunaj, 11. marca. Grof Thun je došel danes zjutraj na Dunaj ter bil pri cesarju v daljši avdijenci, kjer mu je poročal o vspehih svojih dogovorov v Pragi.

Dunaj, 11. marca. Zagotavlja se, da vlada izda za Češko nove jezikovne odredbe brez ozira na radikalne Nemce in Čehe po § 14. — Dogovarjanje grofa Thuna v Pragi s Čehi in Nemci ni bilo brez vspena. Nacelnik mladočeškega kluba je dejal Thun-u, da tak zakon ne bo našel nasprotovanja pri Čehih. Mladočehi so se sprijaznili z mislijo, da naj bo v nemških okrajih nemški jezik v rabi kot uradni notranji jezik, le s strankami naj se občuje v obeh jezikih.

Dunaj, 11. marca. Po novem načrtu dunajskega mestnega statuta se razdeli mesto na 20 okrajev. Število mestnih odbornikov po okrajih se določuje po številu prebivalstva, najmanj mora vsak okraj imeti tri odbornike. Med drugim po tem načrtu izgubi mandat in dve leti ne more biti voljen, ako bi ne zapustil dvorane, ako bi bil po disciplinarnem odseku izključen iz občinske seje. Volilno pravico imajo vsi polnoletni, moški avstrijski državljani, ki vsaj pet let nepretrgano prebivajo na Dunaju. Zistem treh veljnih razredov je odpravljen.

Linc, 11. marca. Dopolnilna volitev namesto umrlega grofa Falkenhayna je razpisana na 12. aprila.

Brno, 11. marca. Deželni zbor je vsprejel soglasno predlog, naj deželni glavar izrazi papežu veselje nad srečno prestano boleznijo.

Levov, 11. marca. Ravnatelj gališke kreditne banke dr. Krzyzanovski se je včeraj vstrelil. Vzrok samomoru ni znan, trdi se pa, da ni v zvezi s kakimi neredi v denarnem zavodu.

Pariz, 11. marca. Ministerski predsednik je predložil zbornici načrt zakona, s katerim se zahteva za rodbine ponesrečenih v Toulonu 600.000 frankov.

Listnica uredništva.

Več gg. dopisnikov prosimo oproščenja, da še nismo objavili njih dopisov. Prih. teden pride vse na vrsto.

Otrokom in ženskam dajati bobovo kavo, to so spoznali že pred leti zdravniki in učenjaki, in pred kratkim zopet znan dunajski veščak, kor pregrešek proti njih zdravju in telesnim močim. Vendar imajo v mnogih družinah še vedno pogubno navado, da pričajo dan s to pijačo, ki jim razburja živce, in jo prinesejo večkrat tudi popoldne na mizo. Ali naj se potem čudimo, ako se v boljših družinah, kjer se otroci vrh tega duševno, in v ubožnejših družinah, kjer se žene telesno prenapenjajo, da se vedno bolj množi število bledolčnih, malokrvnih, nervoznih in slabotnih ljudi? In vendar more odpraviti vsakdo to škodljivo navado, katero imajo ljudje le iz nevednosti. Kjer se nočejo starši valed dolgoletne navade takoj odreči bobovi kavi, tam jo lahko mešajo s Kathreiner-Kneippovo sladno kavo, sprva po jedno tretino, pozneje pa vsake kave po ovico, in tako zboljšajo kavi okus in jo storijo skoro neškodljivo. Za otroke do petnajstega leta pa, zlasti za deklice, za bolne in slabotne osebe uaj bi se nikar ne strašili malega truda, da jim pripravljajo prav močno Kathreiner-Kneippovo sladno kavo, in sicer brez bobove kave. Kajti ta kava sama ima duh in okus bobove kave, je redilno in zdrava in ugaja vedno bolj, čim dalje jo kdo pije. Dobi se povsod pristna v znanih izvornih zavrtkih, čuva naj se pa pred vsakim ponarejenim, zlasti takim blagom, ki se dobiva na vago, in katero se dostikrat napačno imenuje »Kathreinerjeva kava na vago«, ki pa v resnici nima prav nič skupnega s pravo sladno kavo.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj.

Čubar, Primorsko, septembra 1898.

Blag. g. Milan Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog nepročenjenog dobrog in pristnog medicinskega ribjog olja katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarnarščine in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gl. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

729 19 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani,

Rešljiva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina 24. urah, mm.
10	9. zvečer	737.5	7.2	sl. mg.	oblačno	
11	7. jutraj	739.0	3.5	sl. svzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	730.2	12.2	"	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 7.8. normale: 2.7°.

Tržne cene v Ljubljani

dné 11. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	10 50	Špeh povojen, kgr.	75
Rež,	8 20	Surovo maslo,	95
Ječmen,	7 80	Jajce, jedno,	2
Oves,	6 50	Mleko, liter,	7
Ajda,	8 50	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	9	Teletje,	60
Koruza,	5 60	Svinjsko,	65
Krompir,	2 40	Koštrunovo,	40
Leča, hklil,	12	Piščanec,	60
Grah,	10	Golob,	21
Fizol, m. stot.	11 50	Seno, m. stot.	20
Slama,	1	Slama,	180
Maslo, kgr.	70	Drva trda, 4 kub. m.	6 50
Mast,	70	Drva mehka, 4 "	4 50
Špeh svež,	64		

Oklopju slična barva za zidovja, katere boja je nespremenljiva, stanovitna tudi proti vplivu svetlobe, apna in vremena, ter neodkrusljiva, je priporočljiva posebno stavbinskim podjetnikom, zidarjem, mojstrom, hišnim posestnikom itd. Poraba je tako preprosta, da lahko vsakdo sam z njo prevleče vnanje dele poslopjinega zidovja. Edina prodaja pri tvrdki BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 10 11-1

Lična hiša v Ljubljani,

stoječa ob živahni prometni cesti, pripravna za gostilno s postajališčem in prenočiščem, prodaja se ali pa dá v najem pod ugodnimi pogoji. Za nakup zadošča tudi mala nadatna svota (Anzahlung). Natančneje pové J. N. Plautz v Ljubljani, Rimska cesta 20, I. nadstropje. 211 3-3

SLOVENC!
pristopajte k
„Naši straži“!

Zahvala.

273 1-1

Za izredno mnogobrojne izraze tolažilnega sočutja, ki so nama došli od strani sorodnikov, prijateljev in znancev povodom prezgodnje smrti naše iskreno ljubljene soproge, oziroma matere, tete, tašče in babice, gospe

Marije Klein,

za mnoge krasne vence kakor tudi za mnogobrojno častno spremstvo k zadnjemu počitku drage pokojnice izrekamo s tem svojo najglobokejo zahvalo. Posebno se še pristočno zahvaljujemo sl. pevskemu društvu »Ljubljana« za ganljivo nagrobno petje.

V Ljubljani, dné 10. marca 1899.

Žalujejoči ostali.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice v Mošnjah, registrovane zadrage z neomejeno zavezo“,

kateri se bo vršil

v nedeljo dné 26. marca 1899

ob 3. uri popoldne

v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Odobrenje računa za leto 1898.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Razni predlogi.

V Mošnjah, dné 10. marca 1899.

267 1-1

Načelstvo.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice v Blokah, registrovane zadrage z neomejeno zavezo“,

ki se bo vršil

v nedeljo, dné 26. marca 1899,

ob 3. uri popoldne

v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Odobritev računa za leto 1898.
4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Razni predlogi.

V Blokah, dné 10. marca 1899.

268 1-1

Načelnstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

„Posojilnice v Košani, registrovane zadrage z neomejeno zavezo“,

ki se bode vršil

v nedeljo, dné 26. marca 1899.,

ob 3. uri popoldne

v šmihelskem duhovnijskem poslopju.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za leto 1898.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Razni nasveti.

254 1-1

Načelstvo.

Vabilo

k

III. rednemu občnemu zboru

kmetijskega društva v Dobrépoljah,

ki bode

v nedeljo, dné 19. sušca, ob 1/4. uri popoldne

v sobi bralnega društva v Dobrépoljah.

Dnevni red:

1. Predložitev letnega računa za leto 1898.
2. Izvolitev 7 članov načelstva.
3. Izvolitev nadzorstva.
4. Izvolitev razsodišča.
5. Slučajnosti.

V Dobrépoljah dné 16. svečana 1899.

269 (1-1)

Načelstvo.

Zasebni uradnik,

izurjen tudi v posojilniškem poslovanju, išče primerne službe, najraje v mestu. 218 3-1

Pisma pod „Slovan“ na upravništvo »Slovenca«.

Ovinjene (weingrüne) sode

različne, majhne in velike, stare in nove

prodaja

J. Buggenig,

sodarski mojster, 266 3-1

Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

Fotografski „atelier“

v Trstu

prodaja se z inventarjem vred pod najugodnejšimi pogoji.

Anton Jerkič, fotograf,

270 4-1

Gorica. Primorsko.

Odda se v Krojaških ulicah št. 1 s 1. majem 1. 1. v III. nadstropji ležeče 241 3-3

stanovanje,

obstoječe iz 3 sob in z vsemi pritliklami, z razgledom na Glavni trg, pod jako ugodnimi pogoji.

Natančneje pojasnila dajo se ondi v gostilni „Pri Luni“.

Prodaja se od 1. junija t. l. naprej

lepa zidana hiša

v prijaznem trgu na Spodnještajerskem; v hiši je mnogo let dobro obiskovana gostilna s prodajo žganja in tudi trafika. 263 2-2

Več se izve pri upravništvu »Slovenca«.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 29 let z največjim uspehom rabljeni prani sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebaviljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 896 (20-11)

Cena steklenici 1. gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katero znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII. 1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižji cenah.
227 4

KAROL KRIEGL,
učeneo in naslednik g. Frano Goršič-a,
izdelovalec, glasovalec in popravljalec
orgelj in harmonijev,
Marlje Terezije cesta št. 1 v Ljubljani,
delavnica: Razpotne ulice št. 6,
priporoča se za

izdelavo novih cerkvenih orgelj
po najnovejši in izkušeni sestavi z večletnim po-
roštvom, kakor tudi za **prestavljanje in po-
pravljanje orgelj** po najnižjih cenah in
izvrstno izpeljavo. 161 6-5

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.
lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Železnato vino.
Kemične analize odličnih stro-
kovnjakov, kateri so v
Železnatem vinu
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljšje spričevala ter
dajejo največje poročilo za njega
učinek.
To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nervozne in vsled bolezni
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.
Cena poliliterski steklenici 1 gld.
Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
plačajo p. n. naročniki. 837 16

Na prodaj je
1000 suhih mecesnovih plohov
1½ in 2 palca debelih
pri Urban Weberja naslednikih v Zalem Logu,
p. Železniki, Gorenjsko. 257 3-2

8 goldinarjev! **Brez dobička**
za lastno ceno
damo pravo amerikan-
sko pozlačeno
**Plake-remontar-
uro**
z dvojnatim plaščkom,
samo da se kupčija začne.
Zaradi reklame jo damo
za lastno ceno. Slehni ima
lepo priliko, si pridobiti uro,
ki ni razločiti od zlate, za
neverjetno nizko ceno
8 goldinarjev.
Je mojstersko delo, in ura zlata, ki stane 300 gld
ni boljše delana. Močne vnanje stene so z 18karatnim
zlatom pozlačene in ne zgube barve zlata. Vsako uro
poskusimo, preden jo pošljemo, in priložimo 3letno
pisano jamstvo. 42 6-6
Najboljše jamstvo za solidno blago
pa je to, ker se zavežemo denar ves
vrniti, če bi ura ne bila dobra.
Središčno prodajo in razpošiljanje ima
RIX,
Dunaj, Praterstrasse št. 16.
V provincijo in v inostranstvo se
pošilja proti povzetju.

Liniment. Capsici compos.
353 iz lekarnarja Richter-jeve v Pragi 24-10
priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 759 40-23
Richter-jev liniment s „sidrom“
ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.
Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi

Na prodaj so
tri je križevi poti
jeden 95 cm. visok, velja gld. 65.—
drugi 130 cm. visok s križem in pod-
stavkom vred, velja » 120.—
tretji 150 cm. visok, velja » 250.—
pri Fr. Toman-u, podobarju in pozlatarju v
Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 853 24-24

Največji izbor
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Cerkvena mizarska dela.
Podpisane izdelujem zlasti **oekvene klopi**
in **spovednice** po vzorcih in po lastnem načrtu
ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in
cerkvenim predstojništvom. Zagotovem izvrstno delo
in nizke cene. Že desetim cerkvam sem izdelal
klopi v največjo zadovoljnost.
Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo
klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na
Rovu, Brdu, Goričici v Meravčah, Pečah, Komendi
in v novi cerkvi vodiški, pa spovednica na Holmcu.
Postavljanje novih klopi v cerkvi traja le 5 do
6 dni.
Josip Stupica na Viru,
pošta Domžale.
61 20-7

264 6-1 **R. Pserhoferja** 392 8-3
„lekarna pri zlatem državnem jabolku“
na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.
J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice
preje kričistilne kroglice imenovane, so staroznane, lahno odvajajoče od mnogih zdrav-
nikov priporočeno domače zdravilno sredstvo. — Te kroglice so iste, katere so vže več
desetletij dobro znane pod imenom J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice. Pristne
izdelujejo se edino le v lekarni pri zlatem državnem jabolku na Dunaju I., Singerstrasse 15.
Cena tem kroglicam: 1 škatljica 15 kroglic 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami gld. 1.5.
Ako se svota vnaprej pošlje, velja s poštino vred: 1 zavoj kroglic gld. 1.25, 2 zavoja
gld. 2.30, 3 zavoji gld. 3.35, 4 zavoji gld. 4.40, 5 zavojev gld. 5.20, 10 zavojev gld. 9.20.
(Manj od zavojev se ne pošlje.)
Zahtevajo naj se izrecno „J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice“
ter naj se pazi, da ima vsaka škatljica na pokrovu rdeče tiskano ime J. Pserhofer, kakoršno
je tudi na navodilu za uporabo.
Balzam za ozeblino J. Pser-
hoferjev
1 lonček 40 kr., franko poslan 65 kr.
Trpotčev sok, steklenica 50 kr.
Balzam za gušo steklenica 40 kr.
franko posl. 65 kr.
Stolovi kola - preparati
izvrstno krepčujoči želodec in živce. Liter
kola-vina ali izlečka 3 gld., pol litra 1 gld.
60 kr., četrt litra 85 kr.
Grenka želodčnatinktura
(preje življenjska esenca ali Praške kapljice.
Lehkotno odvajajoče sredstvo, oživlja in
Razun tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in
inozemске farmaceutične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje
točno in po ceni priskrbe. Pošiljate po pošti zvrše se najhitreje proti predpošiljavi
znoska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštne)
nakaznici), je poština dosti nižja, nego pri pošiljavi s povzetjem.

Prečastiti duhovščini se pri-
poročam za slikanje
cerkvâ,
kapel
in
sob.
Imam
na razpo-
lago tudi krasne
vzorke
(šlike) v barvah tiskane,
v raznih slogih, kakor tudi
mnogo spričeval. 73 26-7
ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.

Vipavska vinarska zadruga,
odlikovana na letošnji jubilejski razstavi s
srebrno kolajno,

- oddaja 663 41
1. mašna vina letošnja hkt. po gld 25 do 28
 2. fina namizna vina „ „ „ 20 „ 25
 3. rulandec letošnji „ „ „ 30
 4. renski rizling letošnji
s cvetlico (buketom) „ „ „ 35
 5. renski rizling l. 1896
in 1897 s fino cvetlico „ „ „ 45

loco Postojina do preklica. Najmanjša kvantiteta
je 56 litrov. — Večjim odjemalcem primeren
rabat.

Zadruga postreže tudi s finimi dezertnimi
in buteljskimi vini.

Gledé mašnega vina sklicuje se na priporo-
čilo in določbe v »Škofijskem Listu« II. štev.

V Ljubljani na Bregu št. 1 je tudi zastopništvo
zadruga s skladiščem vina razun mašnega.

Edini
dežnik,
ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na
patentirani način narejeni 145 25-19

Patent Satin de Chine
(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine).

Ta dežnik je popolnoma nepremočljiv in stalne
barve, podoben najfinejši svilnati omreli. Blagó se ne zgu-
banči, ko je mokro, ampak ostane lepo napeto.
Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugega

V Ljubljani te dežnike prodaja edini
JOSIP VIDMAR, dežnikar,
Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko

☆ O M & C ☆
K.K. Patent 46-2511

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se
sodnijsko zabranja. — Natanko je paziti na patentno številko.
Nijeden drugih dežnikov nima tako izvrstnih svojstev.

POZOR!

Podpisana trdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim društvom, občinam in župniščem za nabavo vsakejakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami. pod ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na obroke.

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

89 12-5

podružnica R. A. Smekal.

Strokovno vrejena trgovina semen

Alojzija Korsika

umetnega in trgovskega vrtnarja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št 5

naznanja, da je ravnokar prejel jeden vagon

241 3-2

travnega semena

obstoječe iz 7 najboljših, naravnost s Škotskega, katero je zanesljivo kaljivo. Istotako priporoča svojo veliko zalogo predarlske čiste detelje in drugih krmskih, zelenjavnih in ovetličnih semen.

Pri veliki odjemi more blago pristno in ceno oddajati. — Ceniki so franko in brezplačno dobiti.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-50

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Mizarska in rezbarska obrt.

Martin Primožič,

mizarski in rezbarski mojster v Ljubljani, Igriške ulice 8.

priporoča se v izvršitev

vsakovrstnega pohištva in cerkvenih del,

kakor: spovednice, klopi, klečalnikov in altarjev vseh slogov. — Pohištvene oprave ima vedno v zalogi po najnižji ceni.

Oskrbi in polaga parkete in desčice najboljše domače tvrdke. — Načrti in troškovniki brezplačno.

225 5-3

Hiša šte. 12

v Kolesijskih ulicah,

Slovenci,

pristopajte k

„Naši straži“!

lik Gradisce in trnovske cerkve, z vrtom, ki meri 796 □ sežnjev, je takoj na prodaj.

Ta hiša je v popolno dobrem stanju in pripravna za vsakatega gospodarja, zlasti za kak strojarski obrt.

Vsakojaka pojasnila daje posestnik gori omenjene hiše.

149 4-4

Slovenci, segajte po domačem blagu!

Kmetijsko društvo v Dobrépoljah izvaža poleg pridelkov kmetijstva tudi lepo prekažene

kranjske gnjati in plečeta

ter popolnoma masten in dobro obležan

150 9

SIR,

delan po ementhalskem načinu. — Vsa naročila se izvršujejo točno po pošti ali železnici. — Sir se oddaja tudi v manjših kosih.

Moka

iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju

oddaje se po engros-cenah

v plombiranih vrečkah po 10 in 25 kil v prodajalnici

Maksa Domicelj-a

v Ljubljani, na Rimski cesti, vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

259 44-1

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštreno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Precasite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirajo na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družev in potujočih agencij.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

250 52-1

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Zavod

za 320 26-22

umetno slikarstvo na steklu.

B. ŠKARDA

Specijalni zavod

za

slikanje na cerkvena okna v vsakem slogu in izdelavi.

v BRNU.

Ceniki, troškovniki, načrti, škie in

vsakoršen strokovni nasvèt brezplačno.

Sedemkrat odlikovan s prvimi nagradami.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

785 10-9

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldan in od 3. do 6. ure popoldan.

Poštnega hranilničnega urada šte. 828.406.

Telefon šte. 57.

Hlev

za več konj, daje se v najem.

262 3-1

2 hiši,

jednonadstropni, kateri sta še več let davka prosti, sta na prodaj.

Stavbišče,

□ seženj po 3 glđ., je na prodaj v Vodmatu.

Več se izve pri Adolfu Hauptmann-u, v Ljubljani, Sv. Petra cesta 43

NAZNANILO!

Puch-Styria
model 1899

ima velikansko prednost v tem, nova, v podobi razvidna znamenita iznajdba omogoča mnogo lažji tek, kakeršen sedaj ne dosega noben drugi zistem. Četudi so bila ravno Puch-Styria-kolesa tudi doslej izmed najboljših, bodo v bodoče vsled omenjene iznajdbe mnogo nadkrčila vse druge zisteme, bodo vsekako nedosegljiva. Daje se za njih dobroto najsolidnejše, neomejeno jamstvo.

Sola za pouk v vozarenju je na razpolago. Mehanična delavnica na novo urejena, je v najboljšem redu. Popravila prevzemajo se v prodajalnici na Mestnem trgu nasproti mestni hiši (rotovžu), kjer je tudi zaloga bicikljev.

Plakate in cenike pošiljam po pošti zastonj

Z vsem spoštovanjem

FR. ČUDEN urar in trgovec s Puch-Styria in Helical-kolesi v Ljubljani na Mestnem trgu nasproti rotovžu.

53 4

Dobiva se povsod.

905 (36-8)

Sarg's Kalodont.

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovinotiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; pušice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa železna in tudi razna za vzidanje.

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih zlebov in strelovodov.

253 12-2

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

Najnovejše in najboljše

klobuke

za gospode in dečke 272 10-1

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn

priporoča v največji izbi in po najnižjih cenah

velespoštovanjem

C. J. HAMANN,

Mestni trg št. 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegov. tovarn za klobuke

W. Ch. Pless, Dunaj, in Jos. Pichler, Gradec.

Klobuki se izdelujejo natančno po označeni meri in obliki in se prevzemajo tudi stari klobuki v barvanje in oblikovanje.

Severonemški Lloyd v Brema.

866 30-14

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:	
Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne Sydneya.	Brema - Južna Amerika. Do Montevideo. Do Buenos-Ayres.
Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Severna Amerika. Do Baltimore.
Brema - Južna Amerika. Do Montevideo.	Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.
Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Severna Amerika. Do Baltimore.

Najlepša in najceneja pri-
ložnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:
Edvard Tavčar.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4 1/2 %. Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 9. marca.		Dné 11. marca.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 05 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	172 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170
Skupni državni dolg v srebru	100	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158	Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gld.	20
Avstrijska zlata renta 4%	12	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194	Rudolfove srečke, 10 gld.	28
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	85
Ogerska zlata renta 4%	119	Tisine srečke 4%, 100 gld.	141	St. Genois srečke, 40 gld.	84
Ogerska krona renta 4%, 200	97	Dunavske vravnjavne srečke 5%	130	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	918	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	24
Kreditne delnice, 160 gld.	867	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155
London vista	120	4% kranjsko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3425
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	470
20 mark	11	Prioritetne obveznice državne železnice	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	65
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 3%	179	Splošna avstrijska stavbinska družba	113
Italijanski bankovci	44	južne železnice 5%	124	Montanska družba avstr. plan.	242
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	189
				Papirnih rubljev 100	127

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zguhe pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.